

GAUSDALS TIDENDE

1. Aargang

Gausdal Historielag

Nr. 1-1988

NYTT FRA HISTORIELAGET!

Vi vil i år gi ut et blad til alle husstandene i bygda og til alle våre utenbygds medlemmer. Hensikten med dette bladet er å informere om hvem vi er, hva vi driver med samt å ha noen artikler om vår fjærne og nære fortid. Vi vil med andre ord forsøke å gjengi enkelte glimt såvel i fra vår egen svunnene tid som i fra våre forfedres forlengst talte dager. Både i fra hverdag og fest i alvor og skjemt. I O.T. Forseth's papirer dukket det opp et artig dokument som han hadde brukt til kopipapir. Det var en innmeldingsblankett til 10-års jubileet for "Trångenrennet". Dette ga ideen til

artikkelen i dette nr. som er å finne på siste side. Dette første nr. av "GAUSDALS TIDENDE" vil som dere ser bli et meget beskjedent og amatørmessig skrift, men viss det viser seg at det blir godt mottatt så vil vi bygge videre på denne ideen. Medlemsblankettene sendes ut sammen med dette bladet. Kontigenten er fortsatt: Kr. 25,- for familie, Kr. 10,- for enkeltperson eller etter eget ønske. Vi håper da selvfølgelig at så mange som mulig vil støtte vårt arbeid ved å melde seg inn i Historielaget. Velkommen skal dere alle være.

STYRET

Formann:

Amund Thallaug
2621 Ø.Gausdal - 23226

Nestformann/kasserer:

Kjell Håkon Reistad
2621 Ø.Gausdal - 27301

Sekretær:

Solveig Rusten
2620 Follebu - 20346

Styremedlemmer:

Kari Bø
2623 V.Gausdal - 25139
Anne Flutuen
2625 Olstad - 25413
Ingvar Kalrud
2621 Ø.Gausdal - 27134
Kjell Ekerhaugen
2627 Svatsum - 29096

BOKNEMDA

Det er nylig valgt nye medlemmer i boknemda, og arbeidet med "Gausdalsminner 3" er dermed i gang. Den planlegges utgitt til jul 1989. Medlemmene i den nye boknemda er Marit Hjelmstad - leder, Per Ole Nygaard, Solveig Nysveen, Kjell Ekerhaugen og Knut Tidemand-Johannessen. I tillegg er det valgt en støttegruppe. De som gikk ut - Hans Kråbøl, Kari Bø, Helge Nordrum og Kristin Sæter har vært med på alle historielagets utgivelser og fortjener en stor takk.

F O T O G R U P P A

Fotogruppa har ansvaret for å samle inn foto i fra bygda og å få disse registrert og kopiert på Maihaugen. Dette arbeidet er viktig for å sikre seg mot at både bilder og opplysningene om dem ikke forsvinner eller går i glemmeboka. Historielaget får en kopi av bildet som vil inngå i lagets fotoarkiv og eieren får tilbake originalen.

Å samle inn foto er en vanskelig og tidkrevende jobb da mange er tilbakeholdende med å komme fram med bilder og de fleste er av den oppfatning at deres

bilder ikke er av interesse. Som regel har alle noen bilder som vil være interessante og disse skulle det vert tatt vare på. De behøver nødvendigvis ikke være så gamle, for det som var i går er historie i dag.

Fotogruppa har møte i Ø.Gausdal Prestegard 1. mandag i måneden kl. 19.00. Har du ikke tid til å møte opp med bilder så ta kontakt med Kari Bø, 2623 V.Gausdal eller Tor Korsvold, 2622 Svingvoll som er lederne for denne gruppa.

SLEKTSGRUPPA

Slektsgruppa har møter sammen med fotogruppa i Ø.Gausdal Prestegard 1. mandag i hver måned kl. 19.00. Dit kan folk komme for å granske gards eller slektshistorie eller rett og slett for å ta en prat over en kaffekopp. Det er lagt opp som selvstudie, men vi hjelper til så godt vi kan for de som ønsker det. Det er som regel godt med litt hjelp til man kommer i gang. Vi har kirkebøkene, folketellingene 1801, 1865, 1875 og 1900 og panteregisterene for Gausdal. I tillegg har vi Gausdalsarkivet og O.T. Forseth's slektspapirer som er under kopiering og registrering/arkivering. Gausdalsarkivet består av 11 arkivbokser med gamle nedtegnelser, avskrifter og originaldokumenter som for tiden oppbevares trygt i kommunens hvelv. Folketellingene er registrert over på data og det er laget register til dem som går på fornavn, farsnavn, gardsnavn og fødested. For 1801 har vi også folketellingen for flere kommuner. Ellers er arbeidet med registreringen av kirkebøkene over på data i startgruppa. Leder for denne gruppa er Kjell Håkon Reistad, 2621 Ø.Gausdal.

"MINNES DU"

Vi forsøker å arrangere to hyggekvelder under navnet "Minnes du" hver vinter. En i Østre og en i Vestre. Det er alltid et problem å finne på nye tema til slike hyggekvelder, men skal en dømme etter oppslutningen så ser det ut til at vi har truffet ganske bra. Den første "Minnes du" kvelden i vinter blir i Bødal Bygdahus søndag den 7/2 kl.19.00. Temaet for denne kvelden er "Ho mor i arbeid og kvile" med Hans Hagen som kåsør. Det blir loddsalg og kaffe og god tid til å prate med folk. Hjertelig velkommen alle sammen.

MARKDAGER

Det har vert tatt sikte på å arrangere en markdag hvert år. I 1987 ble det ingen markdag da planene om å dra til Dokkfloy for å se på de arkeologiske utgravningene falt i grus. Arkeologene ble ikke ferdige til å ta imot oss. Men i år vil vi prøve på nytt å få til en tur til Dokkfloy. Da er det også meningen at vi skal få være med på å utvinne jern slik våre forfedre praktiserte denne kunsten.

NAGELTRÅNGRENNET

Under krigen ble mange aktiviteter stoppet, som sang og musikk, ungdoms- og idrettslag. Men ungdommen måtte finne på noe, og det første nageltrångrennet gikk i Øverbygda i Follebu med langrenn fra Klufthaugen og hopp i Bergestuebakken.

De senere renn gikk nede i sentrum med hopp i "Heggenkollen". Alle renn var kombinert, og det ble konkurrert på vanlig måte. Arne Bergestuen var den selvskrevne rennleder i alle år. Men det utviklet seg etter hvert med et styre som ingen hadde valgt og en selvskreven "president" som sjef. Fast post på saklisten på alle "årsmøtene" var gjenvalg. Det kom senere flere klubber til: "Trången" var i Follebu sentrum, "Fiabekken" i Follebu sentrum nord, "Snegleklubben" i Øverbygda og "Roa Jumpingclubb" i Rudsbygda.

Det var fast prøvehopper, klubbkonkurranser, vanlige konkurranser og klasse for mer humoristiske løpere. På slutten ble det noe for mye av det siste, og det hele gikk vel i stå av den grunn.

Om kvelden var det stor seksa på Vonheim og stappfullt av folk. Presidenten delte ut premier av mange

slag og mange fikk en solid oppmuntring attpå. Det var pokaler av alle slag: Vannkraner, massevis med gamle tallerkener, tiur med mark i og husmødrenes gavepremie en gammel sotet kaffekjel, tilfalt i alle år samme person som aldri har deltatt i noe skirenn.

Det var gjort et godt forarbeide før alle renn. Plakater, trykt program og hornmusikk i bakken. I mange år sto det på plakater: "Hopprennet går i Heggenkollen i strålende sol og varmegrader. Obs. Obs. Møkkveg fram til hoppet." Det var dokterundersøkelse av endel løpere før start og mange fikk "medisiner" og det ble gitt mange gode råd: "Vi henstiller til våre løpere ikke å ta satsen for tidlig."

En funksjonær skulle ha en instruks, og på et styremøte skal presidenten ha uttalt: "Skal vi sende ham et skriftlig brev, eller skal vi snakke muntlig med ham?"

Rennet ga et virkelig bra overskudd som ble gitt til forskjellige gode formål i bygda. Det siste rennet var ca. 1950.

Lars Korslund